

Opgave 4 ANP en talkshows

Bij deze opgave horen de teksten 5 en 6.

Inleiding

Nieuws is belangrijk voor de publieke opinie en de opinie van het publiek is van wezenlijk belang voor de besluitvorming in een democratie. Wie het nieuws beheerst heeft dus een machtspositie.

Op de website van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek (tot 2014 had het de naam Stimuleringsfonds voor de Pers) stond een artikel over de toenemende invloed van het ANP op het nieuws dat in Nederland gepubliceerd wordt. Tekst 5 is een fragment van dat artikel. Het Stimuleringsfonds kreeg informatie van LJS Nieuwsmonitor, een commercieel onderzoeksbureau dat ook onderzoek gedaan had naar talkshows. Talkshows worden beschouwd als belangrijke programma's omdat ze politiek toegankelijk maken voor een breed publiek. Ook talkshows selecteren. Op onderwerpen en op gasten. Bovendien is ook de wijze van presenteren van invloed op de opinie van het publiek.

Lees tekst 5.

1p 17 Hoe verwerft het ANP zijn inkomsten?

Veel dagbladen hebben zelf verslaggevers in dienst en maken daarnaast ook gebruik van persbureaus.

3p 18 Geef drie overwegingen die een rol kunnen spelen als een hoofdredacteur moet kiezen tussen het inzetten van een eigen verslaggever of het gebruikmaken van een persbureau. Licht de overwegingen toe.

Maatschappijwetenschappen analyseert maatschappelijke verschijnselen vanuit verschillende benaderingswijzen. Een daarvan is de politiek-juridische benaderingswijze. In tekst 5 (zie de regels 12 tot en met 18) is sprake van "(...) een trend die tot nadenken stemt."

1p 19 Beredeneer vanuit de politiek-juridische benaderingswijze een mogelijk gevolg dat je kunt verwachten als die trend zich doorzet.

Lees tekst 6.

In het verslag over het onderzoek naar de inhoud van talkshows in Nederland leggen de onderzoekers hun bevindingen naast doelen van het mediabeleid. Het mediabeleid formuleert een publieke mediaopdracht met voorschriften voor publieke mediadiensten.

2p 20 Welke voorschriften voor publieke mediadiensten staan er in het mediabeleid met betrekking tot de te behandelen onderwerpen en de keuze van gasten in talkshows?

Zie de regels 10 tot en met 15 van tekst 6.

De NPO streeft ernaar om meer vrouwen aan tafel te krijgen. Keuzes van programmamakers kunnen gevolgen hebben voor de samenleving.

- 2p 21
- Welk maatschappelijk doel wordt ondersteund als in talkshows meer vrouwen aan tafel komen? Licht je antwoord toe.
  - Van welke functie van massamedia is in dat geval sprake?

Opgave 4 ANP en talkshows

tekst 5

ANP bepaalt in grote mate de nieuwsagenda

(...) Het ANP heeft een grote invloed op de nieuwsvoorziening in Nederland. Vooral op de websites van de Nederlandse dagbladen wordt het grootste deel van het nieuws gebaseerd op de nieuwsvoorziening van het persbureau, terwijl een dikke 40% van het online nieuws zelfs letterlijk wordt overgeschreven. De invloed in de papieren versies van de

dagbladen is duidelijk minder groot, maar ook daar wel aanwezig. Met afnemende abonnementen op de papieren kranten en een groter publiek dat zich baseert op de websites voor zijn nieuwsvoorziening is dit een trend die tot nadenken stemt. (...)

bron: www.svdj.nl, 9 december 2015

tekst 6

Variatie of variété? De talkshows in Nederland

(...) In dit onderzoek kijken we naar de verschillende onderwerpen die aan tafel worden besproken en welke tafelgasten hiervoor worden uitgenodigd. Met andere woorden: in hoeverre is er sprake van variatie of gaat het vooral om variété bij de talkshows?

(...)
Net als de doelstelling van de NPO om meer vrouwen aan tafel te krijgen bij de diverse talkshows is ook de doelstelling van een gevarieerd aanbod wat betreft de onderwerpen en tafelgasten (nog) niet gehaald. De onderwerpen concentreren zich erg rondom cultuur en media. Dit is vooral sterk het geval bij De Wereld Draait Door. In dit programma komen vaak dezelfde gasten terug.

(...)
Politici zijn sporadisch te vinden aan tafel, zelfs wanneer het gaat over politieke onderwerpen. Veeleer wordt er gekozen voor mensen die 'het goed doen' op televisie. Blijkbaar is het hebben van een stevige mening en een makkelijke babbel belangrijker dan verstand van zaken. Aan de andere kant zijn politici tegenwoordig aanzienlijk minder bereidwillig om spontaan te komen discussiëren over beleid. Daar gaan eerst eindeloze onderhandelingen met de redactie aan vooraf over wat er wel en niet mag worden gevraagd. Het gevolg hiervan is een toneelstukje tussen presentator en politicus waar de kijker snel bij afhaakt.

bron: <http://nieuwsmonitor.org>, geraadpleegd op 25 mei 2016